

Forslag til menighedsrådet, om gradvist at omstille kirken til Grøn Kirke

Ved XX-kirkens menighedsrådsmøde den dd.mm.åååå under punkt eventuelt, beder vi om et par minutter for at fremføre et ønske:

Vi opfordrer: XX-kirkens menighedsråd til at styrke sine grønne klima- og miljø-bestræbelser ved at etablere et Grønt Udvalg med sigte på certificering som Grøn Kirke fra www.gronkirke.dk

Grønt Udvalg kan i samarbejde med menighedsråd, ansatte og frivillige ved kirken koordinere aktuelle og nye grønne bestræbelser i forhold til en Grøn Kirke tjekliste:

http://www.gronkirke.dk/wp-content/uploads/2017/05/Tjekliste_2015.pdf

- og supplerende vejledninger på baggrund af erfaring fra de mere end 200 grønne kirker, som [gronkirke.dk](http://www.gronkirke.dk) indtil nu har certificeret.

Menighedsrådet behøver ikke at sætte en deadline, men det er vigtigt at tage en principbeslutning og inspirerende at komme i gang med at bruge tjeklisten.

Erfaring fra andre kirker tyder på, at det kan tage fra et halvt år til halvandet, at nå mindstekravet for certificering.

[gronkirke.dk](http://www.gronkirke.dk) har udgivet tjeklisten online som et 8 siders hæfte i pdf:

http://www.gronkirke.dk/wp-content/uploads/2017/05/Tjekliste_2015.pdf

For at spare papir følger hermed en tjekliste uden billeder og forklaring, men blot listens 48 punkter, hvoraf den enkelte kirke kan udvælge 25 stk:

Når Grønt Udvalg kan sætte kryds ved mindst 25 ud af 48 punkter, med mindst to punkter i hver af 6 kategorier, kan man komme med på [Grøn Kirkes kort](#) over certificerede kirker.

Motivering:

Det haster med at beskytte klimaet og den jord vi bor på og selv er en del af.

XX-kirken opfylder med stor sandsynlighed formentlig allerede et stort antal af tjeklistens betingelser for grøn

kirke, så hvorfor ikke straks gå i gang med at bruge tjeklisten?

I det omfang, kirken nok mangler nogle punkter, vil en målretning af den grønne indsats, inspireret og guidet af tjeklisten, bidrage positivt til kirkens virke og omdømme, måske især blandt børn og unge.

Ud over forbedringer i kirkens konkrete klima- og miljø-påvirkning vil indsatsen kunne have en positiv afsmittende effekt på kirkens ansatte og brugere, på andre kirker og på det omgivende samfund.

Se evt. også en kort video fra GrønKirke jan 2019: www.youtube.com/watch?v=IBeYK1D7HwU

Venlig hilsen, [Afsender]

*** **

Bilag: [Tjekliste fra gronkirke.dk](http://www.gronkirke.dk)

NB: Her citeret uden billeder og argumentation:

Kirkens Liv

1. Vi afholder mindst en årlig temagudstjeneste med skaberværket, klima, miljø, natur og retfærdighed som tema.
2. Vi inkluderer skaberværket, klima, miljø, natur og retfærdighed i gudstjenestens liturgi gennem hele året, der hvor det er naturligt (f.eks. prædiken, salmer, bønner).
3. Vi markerer Skabelsestiden hvert år – gerne sammen med andre.
4. Vi integrerer klima, miljø, natur og retfærdighed i kirkens undervisning.
5. Vi samler ind i kirken til støtte af kirkelige klima- og miljøprojekter i verdens fattige lande og/eller i truede områder.
6. Vi arrangerer eller deltager i en temaaften, studiekreds, udflugt el.lign. om skaberværket, klima, miljø, natur og/eller retfærdighed.
7. Vi arrangerer loppemarked, byttemarked, og/eller deltager i indsamlinger til fordel for klima- og miljøprojekter i verdens fattige lande og/eller i truede områder.

KIRKENS INFORMATION OG FORANKRING AF DET GRØNNE ARBEJDE

8. Vi formidler stof om skaberværket, klima, miljø og retfærdighed i kirkebladet, på kirkens hjemmeside, via sociale medier og/eller andre informationskanaler.
9. Vi fortæller, at vi er en Grøn Kirke ved at hænge en Grøn Kirke-plakat op og ved at skrive om det i kirkebladet, på kirkens hjemmeside, på sociale medier og andre af kirkens informationskanaler.
10. Vi har udarbejdet en handlingsplan for vores arbejde som Grøn Kirke og gennemgår den mindst en gang om

året. 11. Vi har Grøn Kirke på menighedsrådets dagsorden som fast punkt eller mindst 1-2 gange om året.

12. Vi søger at samarbejde med lokale virksomheder, kommunale enheder, andre kirker og organisationer i vores klima- og miljøarbejde.

KIRKENS INDKØB

13. Vi begrænser kirkens indkøb og køber evt. genbrug.

14. Vi køber madvarer, som har mindst mulig klima- og miljøpåvirkning (økologiske, Fairtrade-mærkede, lokalt producerede og årstidens).

15. Vi køber så vidt muligt miljømærkede produkter til rengøring, vedligeholdelse, kontor og udearealer.

16. Vi bruger så vidt muligt miljøcertificerede, økologiske og/eller Fairtrade-leverandører af varer og tjenester.

17. Ved større anskaffelser, renoveringer og byggeprojekter køber vi miljøcertificerede produkter og materialer.

18. Vi begrænser brugen af kemikalier i f.eks. rengøring, vedligeholdelse og på udearealer.

19. Vi anvender genopladelige batterier, hvor vi kan.

20. Kirken overgår til mest muligt at informere elektronisk og til fortrinsvist at modtage aviser, tidsskrifter og publikationer elektronisk.

KIRKENS ENERGIFORBRUG

21. Vi har fået foretaget en energiøkonomisk gennemgang af kirkens bygninger (kirke, sognegård, præstebolig osv.) og følger dens anvisninger, så godt vi kan.

22. Vi aflæser vores målere for vand, el, varme og gas med passende intervaller, f.eks. 1 gang om måneden.

23. Vi prioriterer lavt energiforbrug og god brændstoføkonomi ved indkøb af f.eks. fryser, vaske- og opvaske- maskine, pc og maskiner til kirkegården.

24. Vi køber certificeret klimavenlig strøm.

25. Vi bruger LED-pærer, hvor det er muligt.

26. Vi slukker lyset i rum, som ikke er i brug og/eller har opsat (lys)sensorer og timere.

27. Vi slukker for computere og andre kontormaskiner, når de ikke er i brug, f.eks. ved at bruge spareskinner.

28. Vi opvarmer med varme, der produceres mest muligt miljø- og klimavenligt.

29. Vi sænker temperaturen, når der ikke er folk i kirken, menighedshuset/sognegården og på kontoret.

30. Vi begrænser brugen af vand.

31. Vi fylder opvaskemaskinen, før den sættes i gang.

KIRKENS TRANSPORT OG UDEAREALER

32. Vi sikrer cykelparkering ved kirken eller kirkegården.

33. Vi bruger cykel, bus, tog og samkørsel mere og bil og fly mindre ifm. gudstjenester, menighedsudflugter, møder og tjenesterejser.

34. Vi betaler CO2-kompensation ved f.eks. flyrejser.

35. Vi har anskaffet en eller flere tjenestecykler, f.eks. ladcykler til lokal transport for kirkens ansatte og

frivillige.

36. Vi afholder nogle af vore møder og kurser som videokonferencer, telefonmøder, via Skype el.lign.

37. Vi gennemfører miljøvenlige og økologiske aktiviteter og forbedringer på kirkens udearealer og kirkegård.

38. Vi laver levesteder for vilde dyr og planter på kirkens udearealer.

39. Vi sikrer økologisk drift af kirkens landbrugsjord og skov mest muligt.

KIRKENS AFFALD

40. Vi prøver at reparere vores ting og afleverer, hvad vi ikke kan bruge, til genbrug.

41. Vi reducerer vores madspild.

42. Vi bruger fortrinsvist rigtigt service frem for engangsservice. Køber vi engangsservice, er det så vidt muligt af nedbrydelige materialer.

43. Vi printer og kopierer fortrinsvist på begge sider af arket. Vi anvender restpapir og sorterer det, vi ikke bruger.

44. Vi komposterer affald forsvarligt, enten på egen jord eller ved godkendt kompostering.

45. Vi leverer pap, papir, glas og metal til genbrug.

46. Vi leverer elektrisk affald til godkendt modtagelse eller, hvor det er muligt, til en genbrugsordning.

47. Vi leverer batterier, PVC-plast, kemikalierester, el-pærer, samt toner- og printerpatroner til godkendt modtagelse.

48. Vi opfordrer til genbrug og indsamling af f.eks. tøj, lysesumper, mobiltelefoner, briller

For at kvalificere sig som Grøn Kirke, skal kirkens Grønt Udvalg kunne sætte kryds ved mindst 25 ud af ovenstående 48 punkter, med mindst to punkter i hver af de 6 kategorier.

Kilde:

http://www.gronkirke.dk/wp-content/uploads/2017/05/Tjekliste_2015.pdf

PS:

Biskop Peter Fischer-Møller udtaler:

Kirkerne råder over et religiøst-poetisk sprog og liturgiske ressourcer, som kan bidrage med at udfolde perspektiverne i forhold til de klima- og miljømæssige udfordringer, vi står overfor.

Vi får f.eks. et andet blik på universet og naturen omkring os, når vi kalder det ”Guds skaberværk”, end når vi kun taler om ressourcer.

<https://www.instagram.com/p/BuLELiOnTAp/>

Denne stærkt komprimerede version er udarbejdet af menighedsrådsmedlem Holger Madsen 2019 efter inspiration fra www.gronkirke.dk